

BESTANDSPLAN FOR HJORTEFORVALTNING
2022 – 2024
I BESTANDSPLANOMRÅDET

1253V0014 HAUSBERG – SUNDLAND HJORTEVALD
1253V0016 MJELDALEN HJORTEVALD
1253V0017 ROLLAND OG OMLAND HJORTEVALD
1253V0046 HAUGE GREND OG RONGVED HJORTEVALD
1253V0049 SØRFJORDEN HJORTEVALD
1253V0043 LONEVÅG HJORTEVALD

Innhold

1. Bakgrunn og formål	3
2. Bestandsplanområdet	5
2.1 Kart	5
2.2 Deltakende vald	6
3. Planperiode	7
4. Organisering, samarbeidsavtale og økonomi	7
5. Statistikk	8
5.1 Tildeling, felling, alderssammensetning og samlet fellingsprosent	8
5.2 Vektutvikling	11
5.3 Sett hjort skjema	11
5.4 Jakttrykk	18
5.5 Kjønn- og aldersstruktur	19
5.6 Skadar	20
5.7 Irregulær avgang, trafikkskade	20
6. Målsetjingar i bestandsplanområdet for 2022-2024	21
6.1 Hovudmål	21
6.2 Delmål	22
7. Avskytingsplan og bakgrunnen for denne	23
7.1 Oppsummering fellingstall og kjønnsbalanse 2017-2021 for bestandsplanområdet	23
7.2 Avskytingsplan for 2022-2024	24

1. Bakgrunn og formål

I 2012 kom eit nytt begrep i forvaltninga som heiter *bestandsplanområde*. Då kan 2 eller fleire vald samarbeida om felles bestandsplan utan at valda treng å slå seg saman. Det er krav til storleik på min. 20 x minstearealet, og at det skal oppnemnast en representant som opptrer på vegne av planområdet overfor kommunen.

Det vart i 2016 gjort eit forsøk på å skipa eit bestandsplanområde for heile Osterøya. Det var liten interesse for det.

Nokon tok opp hansken, det medførte drøftingar som har resultert i bestandsplansamarbeid mellom 6 av de største valdane i Osterøy kommune. Det er vald som har fungert godt i 2-3 bestandsplanperiodar, og har felles interesse for en berekraftig hjortebestand. Formålet er å styra bestandsutviklinga i den retning en ynskjer, endå betre enn kvar for seg samtidig som viltskadeproblematikk blir adressert. Det vil også vera mogeleg å auka avskytinga eit par knepp ved overføring av løyver om valda ynskjer det. Erfaringar som vert gjort i dette bestandsplanområdet kan vera nyttig også for andre områder i kommunen.

Forskrifter om forvaltning av hjortevilt har vorte nokså hyppig endra i seinare år, m.a. i den hensikt å stimulera til større vald. Dette for å oppnå ei avskyting som seier noko om kva retning stamma av hjortevilt skal gå i. Vil en stabilisera, få til oppgang eller nedgang for stamma? Har en vald på nokre få dyr, vert det nokså tilfeldig kva for kjønns- og aldersgruppe som vert beskatta når en tel i hop mange slike resultat. Ved små kvotar og årlege tildelingar som får stadig meir tilgroing, kan det vera vanskeleg å treffa på den «rette» hjorten det rette året. Det er vesentleg lettare å få «fulltreffar» dersom en har frå en kommune 3-års kvote og i tillegg moglegheit til å overføra løyver mellom jaktfelt eller vald. Målet må vera felling opp mot 100%.

Status på organiseringa i dag er, i fylgje *Forvaltningsplan for hjort for Osterøy kommune*, at det er 38 vald i kommunen. Av desse er det 6 større vald med godkjent bestandsplan (fellingsløyve for 3 år om gongen) som har til saman ca. 65% av fellingsløyva i kommunen. Bestandsplanområdet har i perioden 2017-2021 ein samla fellingsprosent på 95%. Da nærmar man seg god forvaltning. Bestandsplansamarbeidet har nå fungert i 5 år (2017-2021). Et av delmålene for den neste perioden (2022-2024) er å ta med seg de erfaringene en har gjort seg både med tanke på utarbeidelse og oppfølging av bestandsplanene selv og samarbeidet valdene seg imellom på generell basis. Det er også et delmål å prøve å utvide bestandsplanområdet i løpet av den neste

bestandsplanperioden. Dette må det lages en strategi på og arbeidsoppgaver knyttet til dette må fordeles.

Det er bred enighet om at hjortebestanden på Osterøy bør reduseres. Dette i hovedsak pga. skade hjorten påfører landbruks og skognæringen. Osterøy kommune har gjeldene fra jakten 2022 innført nye minsteareal i kommunen.

Disse er som følger:

Sone 1 (vald 16): 70 daa

Sone 2 (vald 17): 100 daa

Sone 5 (vald 27,28,29): 1000 daa

Alle andre vald: 200 daa

Dette er en drastisk reduksjon av minsteareala i kommunen og vil medføre nesten en dobling av antal fellingsløyve, til sammen 880 stk.+ eventuelle tilleggssdyr.

Høy fellingsprosent er vesentlig skal man greie å forvalte en hjortestamme på en bærekraftig måte. En lav fellingsprosent kan i verste fall føre til økning i bestanden, det motsatte av hva man ønsker å oppnå i Osterøy kommune.

Der er å forvente at fellingsprosenten, som de siste årene har hatt meget positiv utvikling og nærmer seg 100%, vil falle drastisk med de nye minstearealbestemmelsene. Dette er til bekymring hva forvaltningen av hjortebestanden angår. Det blir derfor av stor betydning at valdene i bestandsplanområdet (og alle andre vald på Osterøy for den saks skyld) samarbeider tett når det gjelder hvordan avskytingen skal gjennomføres de neste tre årene dersom Osterøy kommune skal oppnå sine mål om bærekraftig hjortebestand på sikt.

Bestandsplanområdet mener bestemt at regelen om 5% overføring av løyver og kategori må tas heilt vekk og valda må kunne ta med seg alle dyr som ikke er felt fra et år til det neste innen bestandsplanperioden.

Osterøy kommune har engasjert NINA (Norsk institutt for naturforskning) til å kartlegge hjortebestanden på Osterøy. Kartleggingen har basert seg på innsamlede kjever fra alle dyr felt i 2020 samt sett og skutt rapporter for de siste 10 åra. Rapporten på arbeidet ble publisert i 2021. Dette er det første og eneste kunnskapsbaserte dokumentasjon på tilstanden til hjortebestanden på Osterøy og vil være et verdifullt verktøy for forvaltningen av hjortebestanden i Osterøy kommune fremover.

Det må også nevnes at Nils Lygre fra Mjeldalen hjortevald har tatt på seg rollen som inspektør/kontaktperson for felte dyr i Osterøy kommune. Dette vil bli fulgt opp av bestandsplanområdet.

2. Bestandsplanområdet

2.1 Kart

Kart 1. Gjeldene Bestandsplanområde. Området uthevet i grønt er ikke med i bestandsplanområdet pr. fags dato.

2.2 Deltakande vald

Sørfjorden hjortevald (1) strekkjer seg frå og med Mjelde Skipreides Bygdeallmenning i Vaksdal kommune, til og med Blom i Osterøy kommune. Høgste punkt ligg på 822 m.o.h. (Brøknipa). Valdet grensar til sjø langs Sørfjorden og opp mot Høgafjellet. Det stor skilnad på terreng og jakttilhøve mellom jaktfelta. Teljande areal 30584 daa fordelt på 18 jaktfelt. Av dette utgjør Mjelde Skipsreides Bygdeallmenning 6000 daa med minsteareal 1000 daa. Resterande areal for Sørfjorden hjortevald blir da 24584 daa med 200 daa minsteareal.

Mjeldalen hjortevald (2) dekkar alle gardane i Mjeldalen og på Åsheim. Mjeldalen har 1 jaktfelt. Teljande areal 4944 daa. Minsteareal 70 daa.

Hausberg/Sundland hjortevald (3), 989 daa. Minsteareal 200 daa.

Rolland og omland hjortevald (4) består av gardane Rolland, Espevoll, Mæle, Nordre Veset, Søre Veset og Vindåsen. Høgste punktet er Rollandsfjellet (467) Teljande areal 6144 daa fordelt på 2 jaktfelt. Minsteareal 100 daa.

Haugegrend og Rongved hjortevald (5) Her er det 13 jaktfelt, teljande areal 18806 daa. Det kan her nemnast at Haugegrend og Rongved har nyleg blitt utvida med Reigstad hjortevald som har tilført 1924 daa tellande areal. Minsteareal 200 daa.

Lonevåg Hjortevald. Strekkjer seg frå Lonevåg til Gjerstad, og austover til Vestrevatnet. Her er det 16 jaktfelt, og har eit teljande areal på 21352daa. Minsteareal 200 daa.

Samla areal for planområdet er 82819 daa.

3. Planperiode

Planperiode er 3 årig, 2022 -2024. Bestandsplanområdet sin representant overfor Osterøy kommune er:

Svein Magne Vassdal

Bruvikdalsvegen 635

5285 Bruvik

Mobil: 911 21 588

4. Organisering, samarbeidsavtale og økonomi

Bestandsplanområdet vert drive av eit samarbeidsutval med 1-2 representantar frå kvart vald. Utvalet har ansvar for utarbeiding og rullering av felles bestandsplan.

Det enskilde vald sluttar seg skriftleg til bestandsplanområdet. Det er nok at vald ansvarleg skriv under søknaden på vegne av valdet, men må kunna dokumentera at vedkomande har fullmakt til dette.

Kommunen må godkjenne bestandsplanen for at den skal vera gyldig.

Valdet vil då få tildelt fellingsløyve, jamfør. fordelinga i bestandsplanen, direkte frå kommunen. Vald ansvarleg skal også rapportera felling direkte attende til kommunen, primært ved å nytta www.settogskutt.no.

Det vil framleis vera slik at kvart vald må sjølv søkja om tildeling etter 50% regelen.

Hovudoppgåva til bestandsplanområdet er å driva hjorteforvaltning gjennom utarbeiding, gjennomføring og oppfølging av bestandsplanen. Den praktiske jaktutøvinga i kvart vald vert som før.

Løyver kan flyttast mellom valda etter avtalar valda eller jaktfelte imellom.

Bestandsplanområdet vil ikkje ha eigen økonomi, men søker viltfondet om midlar etter behov. Skal det skje tiltak som ev. krev felles organisering, skal også det leiast av utvalet.

5. Statistikkar

5.1. Tildeling, felling, alderssammensetning og samlet fellingsprosent

År	Tildelt	Kalv Hann	Kalv Hunn	1,5 åring Hann	1,5 åring Hunn	Eldre Hann	Eldre Hunn	Totalt felt	Felling i %
2017	262	30	31	45	58	30	49	243	93 %
2018	277	33	38	45	41	29	57	243	88 %
2019	270	35	31	57	51	34	48	256	95 %
2020	273	41	31	48	47	41	53	261	96 %
2021	287	33	51	64	57	37	50	292	102 %
TOTALT	1369	172	182	259	254	171	257	1295	95 %
Gjennomsnittelig antall felt		34,4	36,4	51,8	50,8	34,2	51,4	259,0	
Gjennomsnittelig antall felt i %		13,3 %	14,1 %	20,0 %	19,6 %	13,2 %	19,8 %		
Totalt ungdyr (antall)		867,0							
Totalt eldre dyr (antall)		428,0							
Avskyting ungdyr					66,9 %				
Avskyting eldre dyr							33,1 %		
Totalt hanndyr av ungdyr		49,7 %							
Totalt hunndyr av ungdyr		50,3 %							
Totalt hanndyr av eldre dyr		40,0 %							
Totalt hunndyr av eldre dyr		60,0 %							

Tabell 1. Tildeling og felling i perioden for valda som denne planen omfattar

Fellingsprosent har fordelt seg slik mellom valda i perioden 2017-2021:
(fellingsprosent perioden 2010-2018 i parentes):

Sørfjorden hjortevald: 87% (78%)

Mjeldalen hjortevald: 106% (100%)

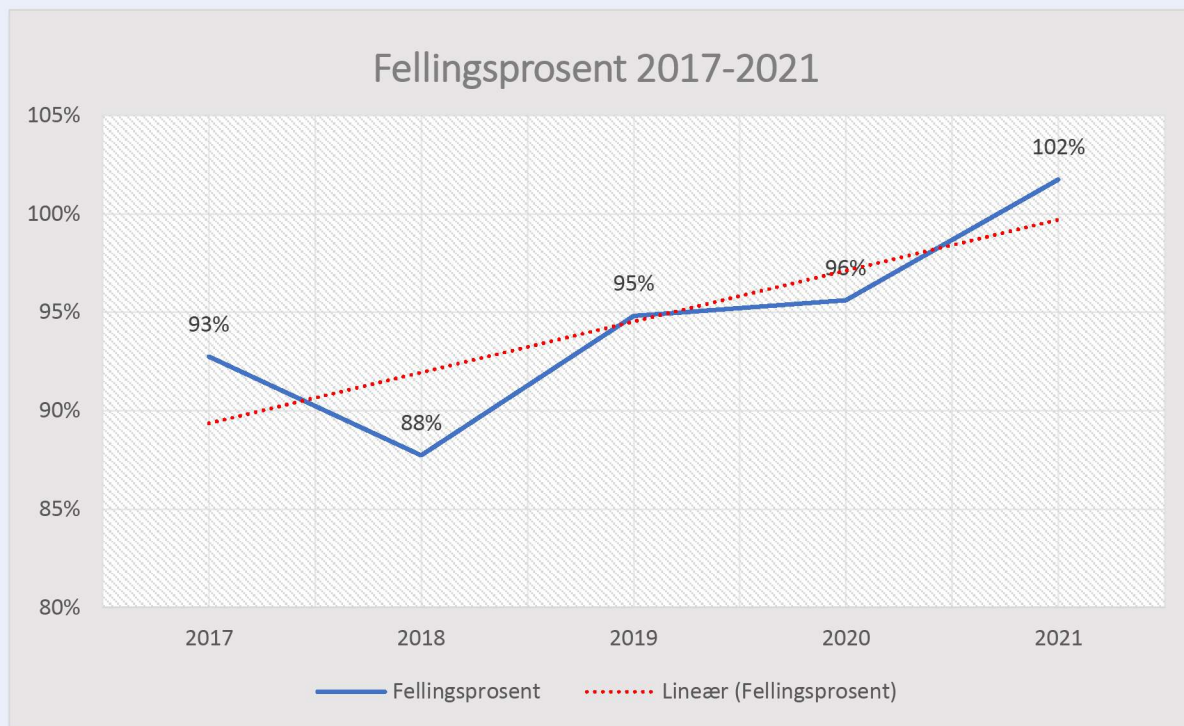
Hausberg Sundland: 100% (84%)

Rolland og omland hjortevald: 100% (100%)

Haugegrend og Rongved hjortevald: 97% (96%)

Lonevåg Hjortevald: 94% (81%)

Som det fremgår av fig. 1 har fellingsprosenten en jevn stigning i åra 2017-2021. Samarbeidet mellom valda innad i bestandsplanområdet forklarer noe av dette, spesielt i 2020 og 2021, men tendensen forklarer nok også at bestanden har gått opp i bestandsplanområdet.

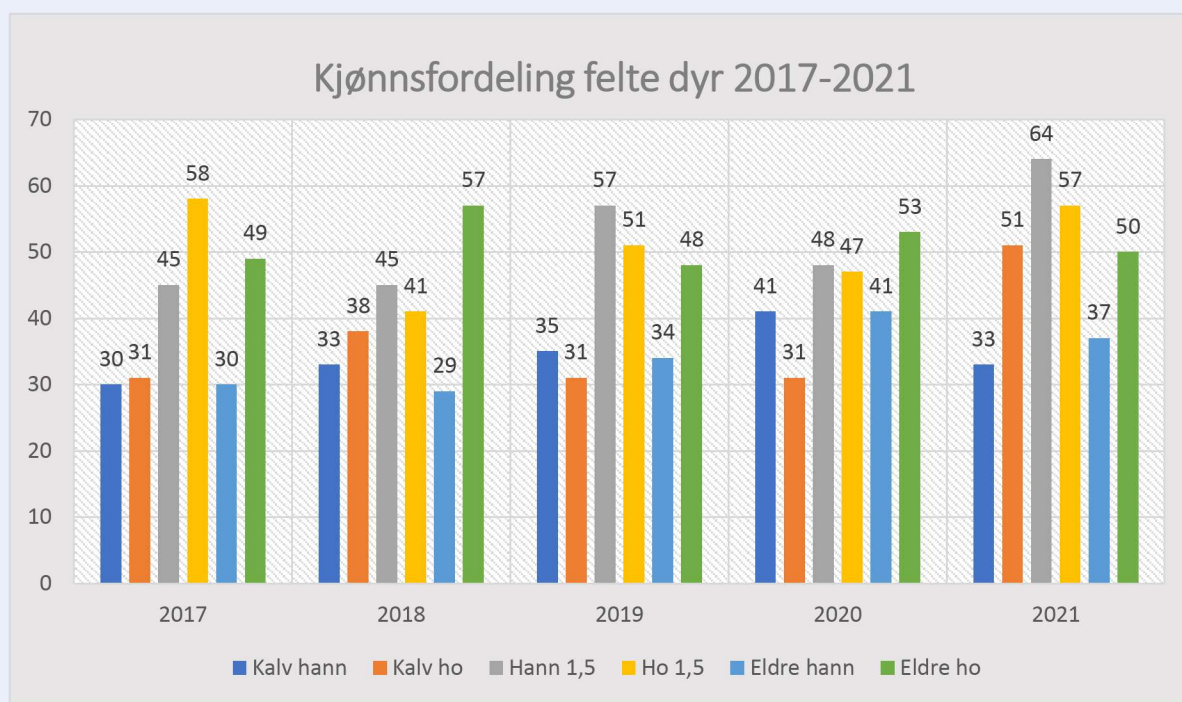

Figur 1.

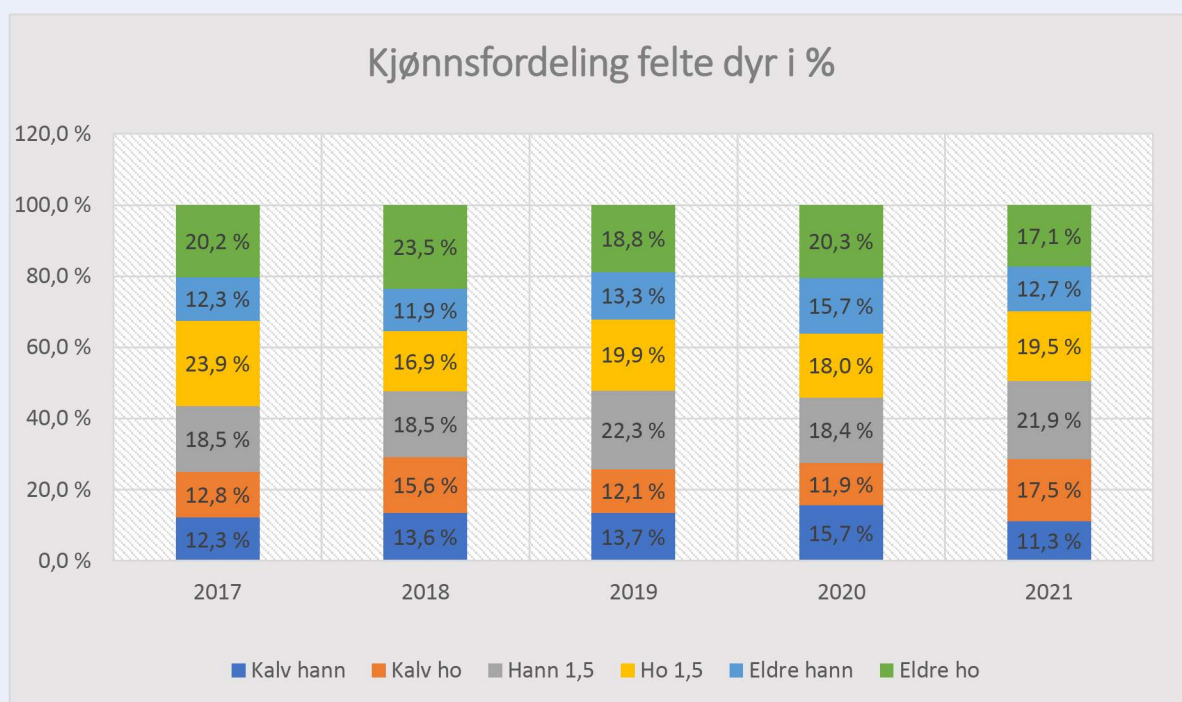
Når det gjelder alder og kjønnsfordelingen merker vi oss spesielt at uttaket av eldre koller er på ca. 20% (tabell 1). Dette er ganske nøyaktig i samsvar med bestandsplanområdet sin målsetting for perioden, men hele 5% under det kommunale målet. Skal hjortebestanden ned må nok avskyting av eldre koller opp mot 25% og vel så det for neste periode.

Når det gjelder eldre bukk er uttaket rundt 13 % i perioden. Dette er en god del under målsetningen som var 18%. Sett kolle pr. bukk har vært ca. 1,7. Et optimalt kolle/bukk forhold i en balansert hjortebestand bør ifølge ekspertisen ikke være høyere enn 1,5. Det bør derfor være en klar målsetning at denne indeksen i alle fall ikke går høyere enn den har vært i foregående periode og at man tilpasser avskytingen slik at målet på 1,5 sett kolle pr. bukk er innenfor rekkevidde.

Et annet område som trenger oppmerksomhet, er at andelen spissbukker må ned for å sikre rekrutteringen av eldre bukk. I 2021 var uttaket av spissbukk på hele 22%, det høyeste av alle kategoriene. Dette bør reduseres ned mot 15%.

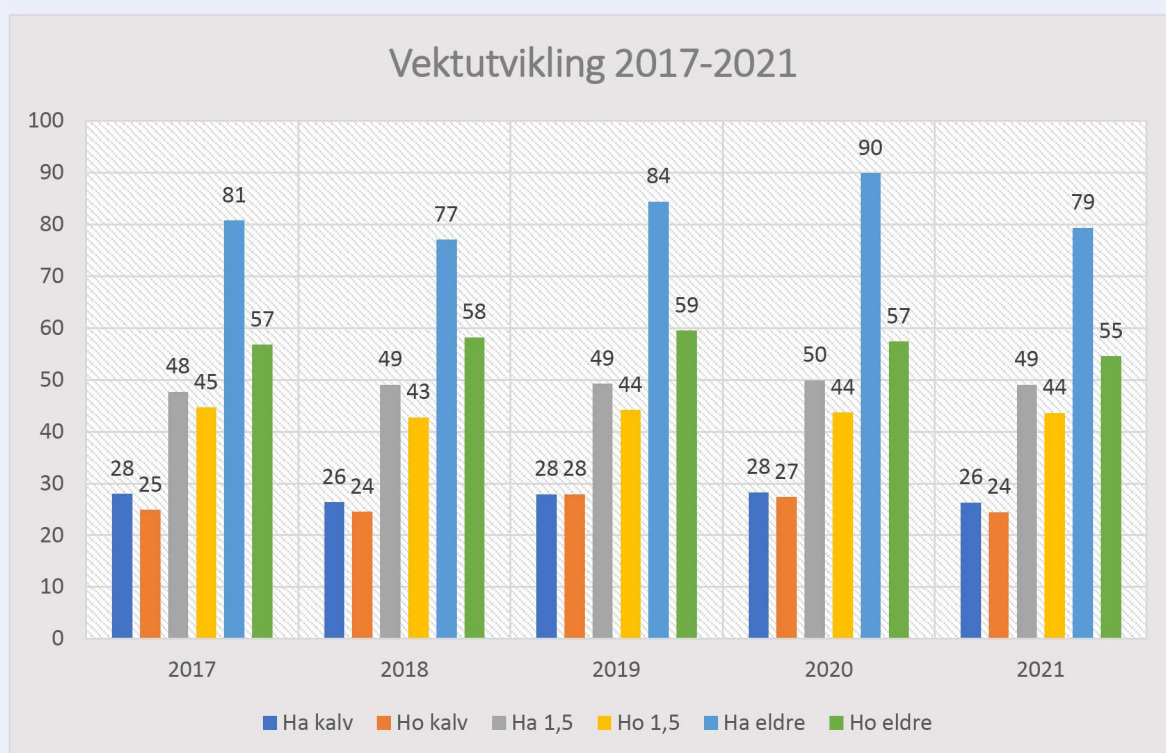
Figur 2.

Figur 3.

5.2 Vektutvikling

Når det gjelder vektutvikling i perioden viser ikke veieresultatene noen veldig entydige retninger. Systematisering av veiingen kom ikke i gang før 2019. Fremdeles varierer også veiemetodikken seg fra vald til vald så det er nok for tidlig å trekke konklusjoner utav resultatene så langt. Men bestandsplanområdet anser systematisk veing av hjort som en viktig del av bestandsovervåkingen og har som mål å forbedre veie prosedyrene for alle valda i bestandsplanområdet.

Figur 4.

5.3 Sett hjort skjema

Det er viktig å vite at sett hjort registreringer først og fremst skal fortelle noe om **utviklingen** av bestanden, ikke størrelsen på bestanden direkte. Sett hjort vil heller ikke fortelle noe om bestandsendringer fra år til år, men over tid.

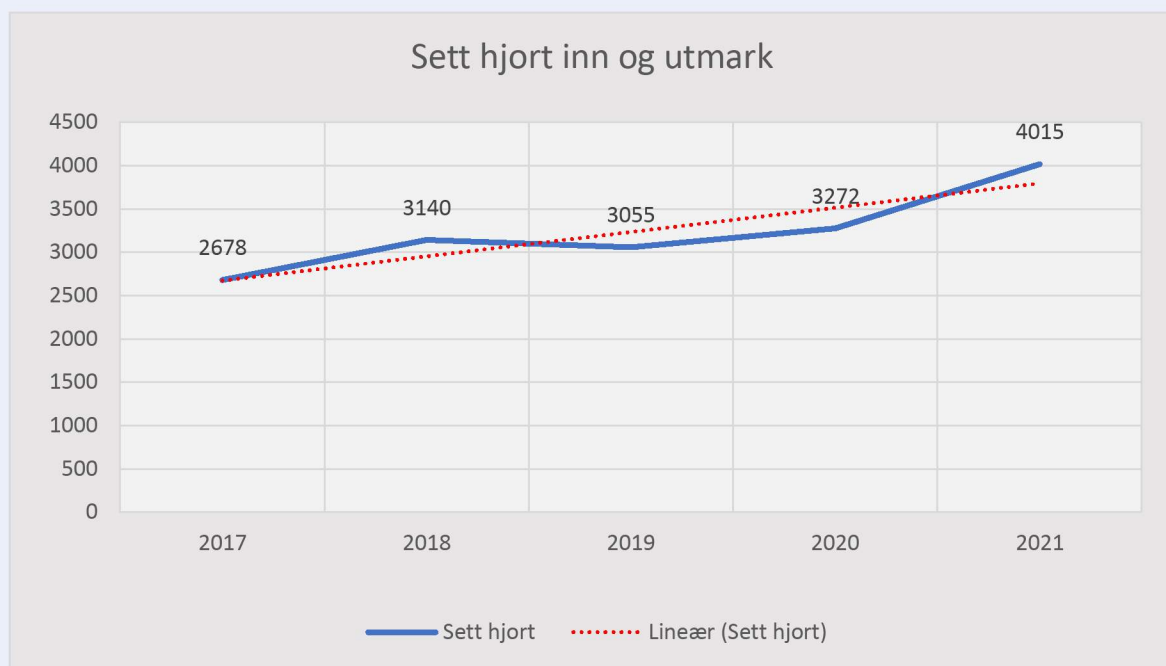
Sett hjort registreringer har hatt en positiv utvikling i både kvantitet og kvalitet innad i bestandsplanområdet i perioden 2017-2021. Det kan skyldes at forståelsen av betydningen av disse registreringene har økt og valdene har vært påpasselige med å få alle jaktfelt til å gjennomføre bedre registreringer. Dette til tross, man ser fremdeles eit forbedringspotensiale i utføringen av sett og

skutt. Det må blant annet sørges for at alle vald anvender samme metode under registreringen. I hovedsak betyr dette følgende:

- 1) Alle registreringer må gjøres umiddelbart etter avsluttet jakt, i det minste samme dag. Til dette finnes det nå en applikasjon man kan laste ned fra nettet og som vil gjøre dette mye lettere.
- 2) Alle dyr som blir sett i løpet av jaktøkten skal registreres selv om man ser de samme dyrene flere ganger eller at flere jegere i jaktlaget ser de samme dyrene.

	Kalv	Spissbukk	Kolle	Eldre bukk	Ukjent	Totalt	Jegerdager	Jaktfelt
2017	573	187	947	384	587	2678	1153	50
2018	722	269	1030	464	655	3140	1261	49
2019	676	228	1130	499	522	3055	1207	50
2020	725	260	1145	443	699	3272	1495	51
2021	917	269	1450	520	859	4015	1353	52

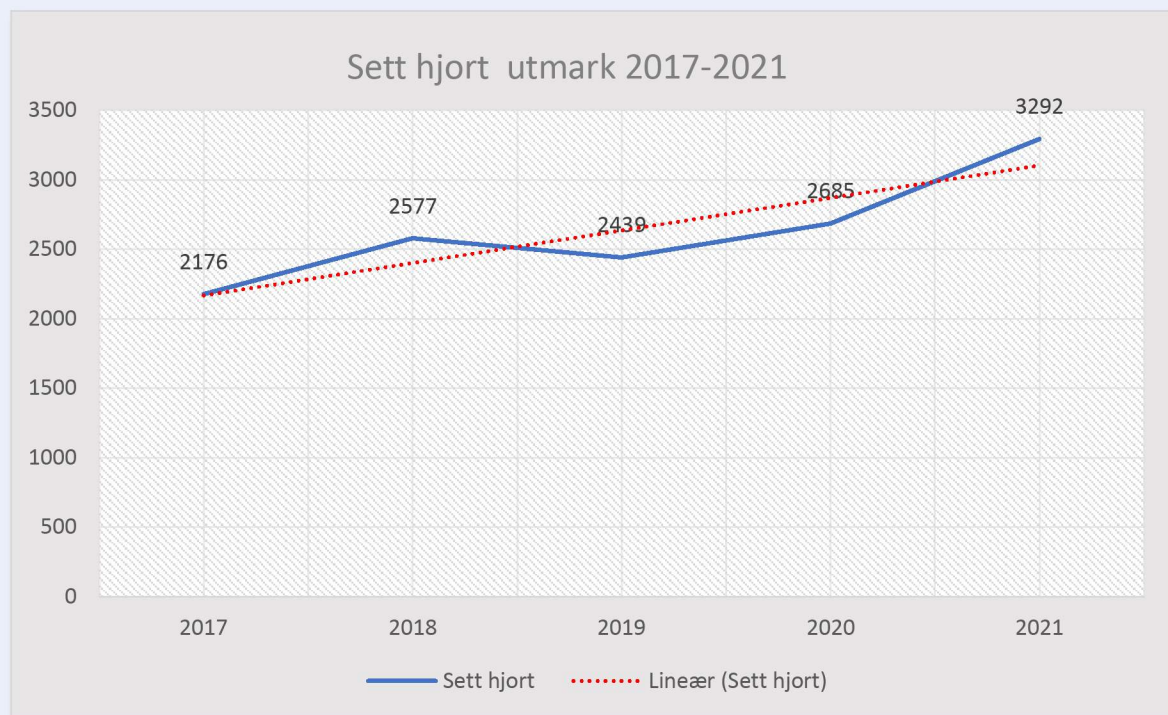
Tabell 2. Sett hjort alle kategoriar i perioden for både innmark og utmark

Figur 5.

	Kalv	Spissbukk	Kolle	Eldre bukk	Ukjent	Totalt	Jegerdager	Jaktfelt
2017	453	155	719	333	516	2176	872	38
2018	590	198	814	401	574	2577	977	37
2019	537	183	860	416	443	2439	980	38
2020	584	204	906	382	609	2685	1156	39
2021	736	217	1140	442	757	3292	1041	40

Tabell 3. Sett hjort alle kategoriar i perioden i **utmark**

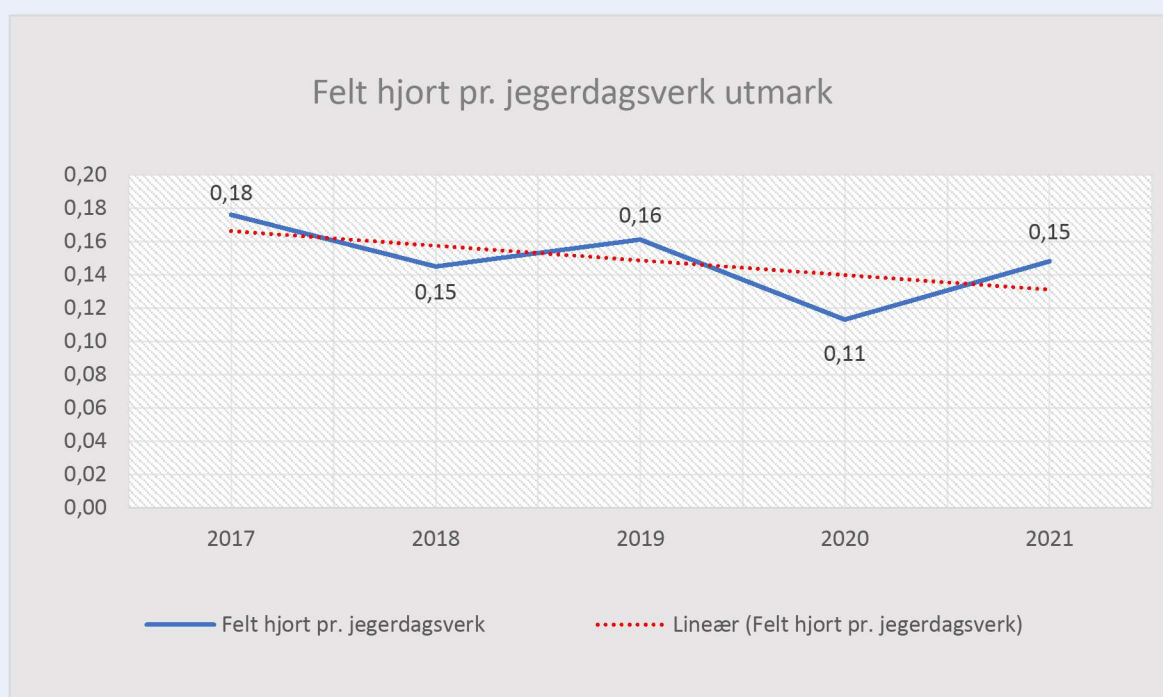
Figur 6.

Bestandsutvikling - utmark

	2017	2018	2019	2020	2021
Indeksar					
Sett hjort pr. jegerdagsverk	1,85	1,86	1,95	1,48	2,42
Felt hjort pr. jegerdagsverk	0,176	0,145	0,161	0,113	0,148
Sett hjort pr. jegertime	0,545	0,460	0,582	0,507	0,733
Sett kolle pr. bukk	1,83	1,66	1,57	1,59	1,87
Sett kalv pr. kolle	0,53	0,59	0,61	0,59	0,63
Sett spissbukk pr. bukk	0,41	0,55	0,49	0,60	0,5
% bukk felt av sette bukkar	12,87	8,72	11,41	11,74	10,07
% koller felt av sette koller	11,50	8,86	8,01	6,89	6,37
% kalvar felt av sette kalvar	10,91	10,33	10,67	10,73	7,94
Tal jegerdagar	432	505	558	720	568
Jaktfelt som har levert skjema	31	31	33	34	34

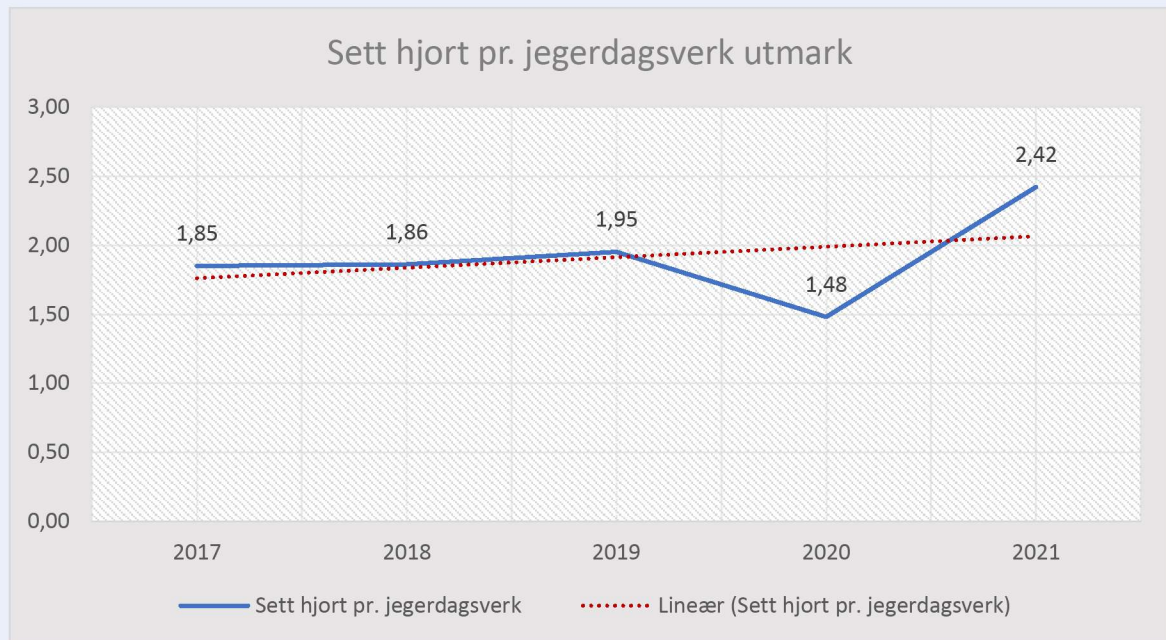
Tabell 4: Sett- hjort indeksar **utmark**.

Når det gjelder indeksen felt hjort pr. jegerdagsverk skal denne uttrykke endringer i bestandstetthet. Iht. figur 7. antyder den lineære trendkurven nedgang i bestandsutviklingen for perioden 2017-2021 i bestandsplanområdet. Indeksen viser altså en motsatt utvikling i forhold til både fellingsprosent, totalt sett hjort i bestandsplanområdet, sett hjort pr. jegerdagsverk og sett hjort pr. jegerstime. Vi antar at forklaringen ligger i at de største jordbruksområdene på Osterøy ligger i bestandsplanområdet hvor en stor del av hjorten blir tatt på innmark. Dermed vil ikke indeksen i figur 7. vise den hele «sannheten» for felt hjort pr. jegerdagsverk ettersom den er basert på registreringer kun i utmark.

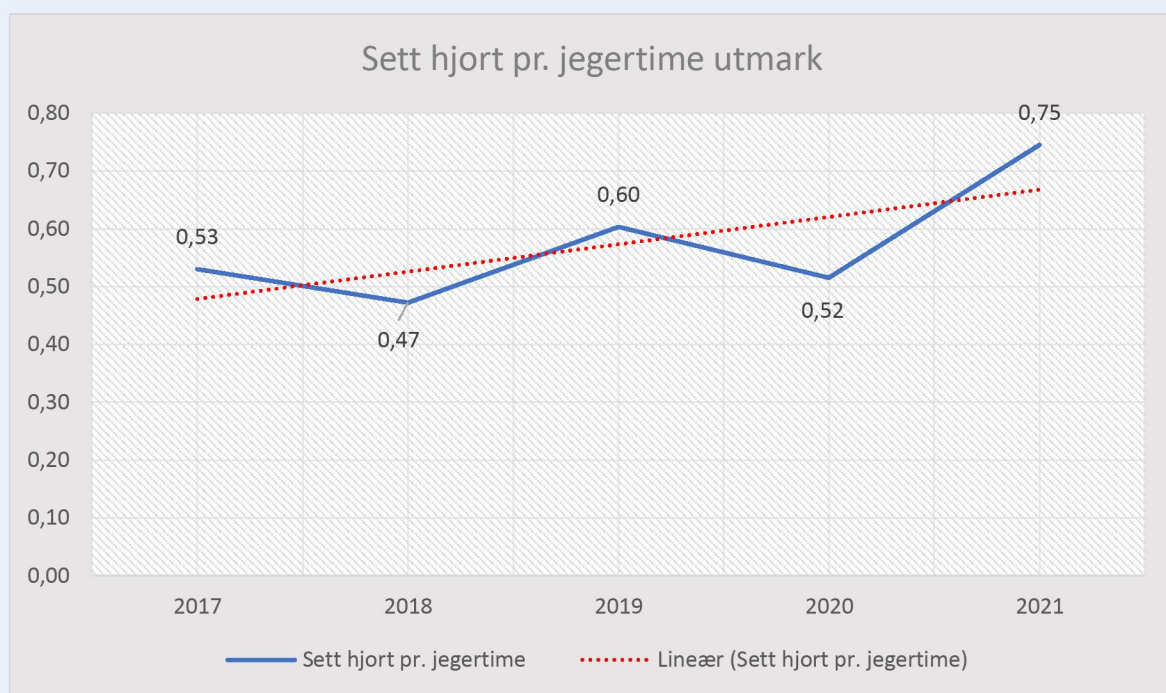

Figur 7.

Trenden for både sett hjort pr. jegerdagsverk (figur 8) og sett hjort pr. jegertime (figur 9), indikerer begge en økning i bestanden i perioden 2017-2021 i bestandsplanområdet

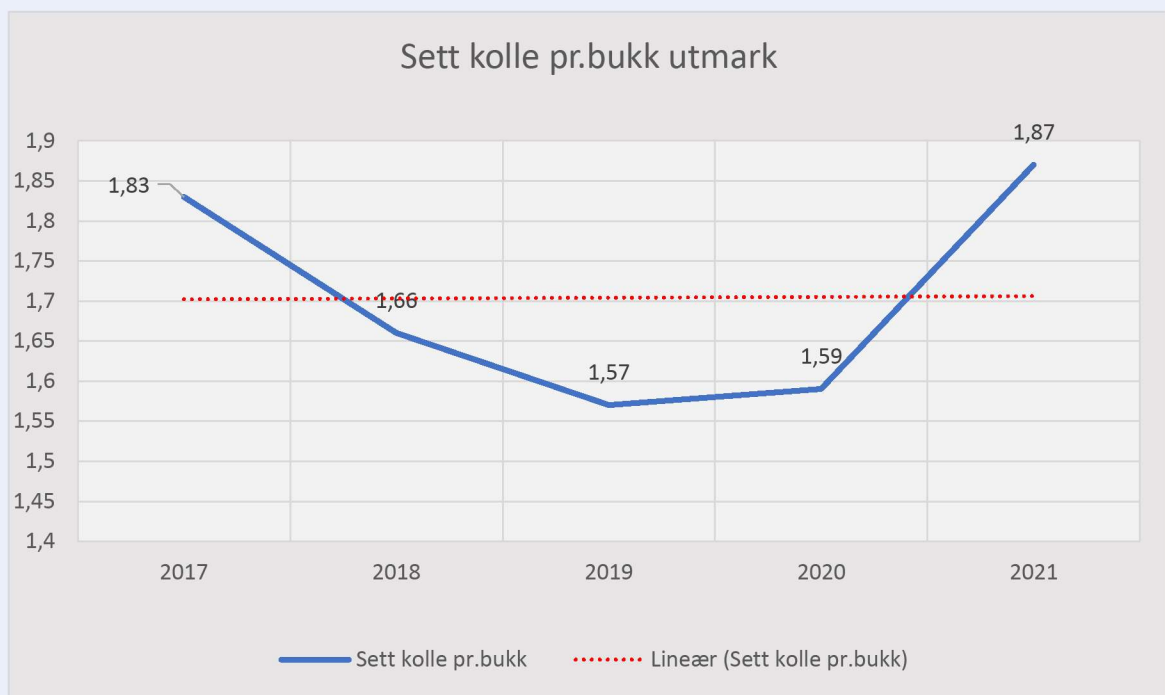

Figur 8.

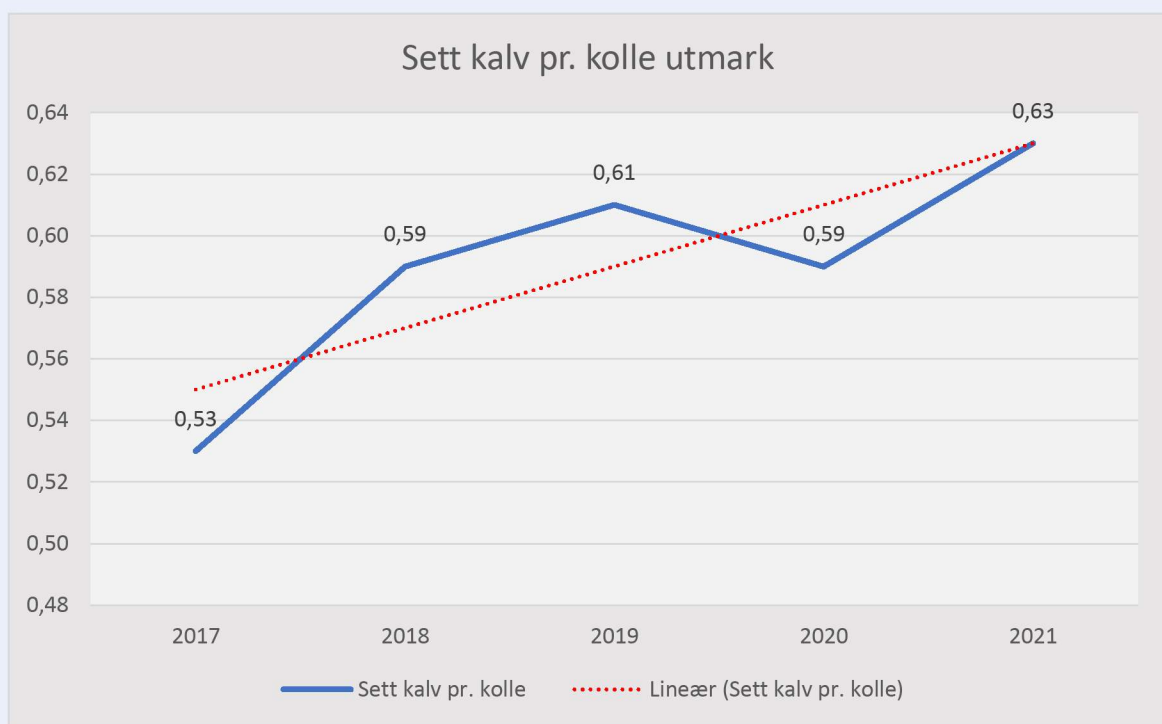
Figur 9.

Sett kolle pr. bukk skal indikere kjønnsfordelingen i bestanden. Man regner 1,5 kolle pr. bukk eller mindre som en tilstrekkelig kjønnsbalanse for god reproduksjon. Som vi ser av figur 10 under viser den lineære trendkurven at man i bestandsplanområdet 2017-2021 har vært i nærheten av en akseptabel kjønnsbalanse til tross for en tendens i litt feil retning i 2021. Med økt uttak av eldre hunndyr og redusert uttak av spissbukker for neste periode vil det etter all sannsynlighet gå i riktig retning igjen.

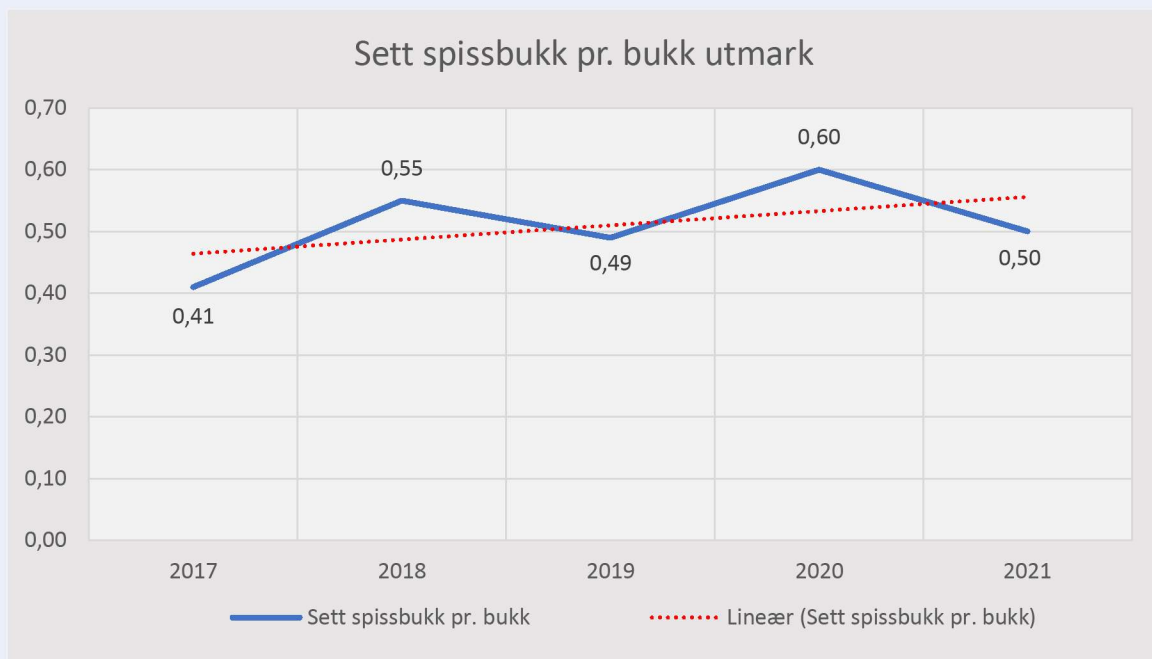
Figur 10.

Sett kalv pr. kolle er en indeks som indikerer (re) produksjonen i hjortebestanden. Høy kalveproduksjon indikerer en bestand i god forfatning med tilstrekkelig eldre dyr. Andelen hunndyr 1,5 år som går i brunst kan f.eks. variere opp mot 50-70 % fra år til annet avhengig av dyras kondisjon. Dette kan gi svære utslag i bestandsstørrelsen dersom bestanden er for høy og de unge kollene ikke kommer i brunst. Med andre ord går produktiviteten ned. For bestandsplanområdet i perioden 2017-2021 har sett kalv pr. kolle (figur 11) en utvikling i riktig retning. Figur 11. indikerer i teorien en bestand med tilstrekkelig andel eldre dyr i god kondisjon slik at produktiviteten blir høy. Dette kan igjen antyde at hjortebestanden på Osterøy er på et bærekraftig nivå biologisk sett.

Figur 11.

Sett spissbukk pr. bukk (fig. 12), skal indikere alderssammensetningen av bukker i bestanden. For bestandsplanområdet i perioden 2017-2021 er trendkurven svakt stigende, altså at man ser flere spissbukk pr. eldre bukk enn tidligere. Dette antyder enten en nedgang i eldre bukk eller en oppgang i andelen spissbukk. Avskytingen av spissbukk har egentlig vært for høy jevnt over i perioden i forhold til det som er anbefalt for å sikre rekruttering av eldre bukk, som f.eks i 2021 med hele 22 %. Det ser ut som høyt uttak av spissbukk korrelerer med trendlinjen i fig. 12.

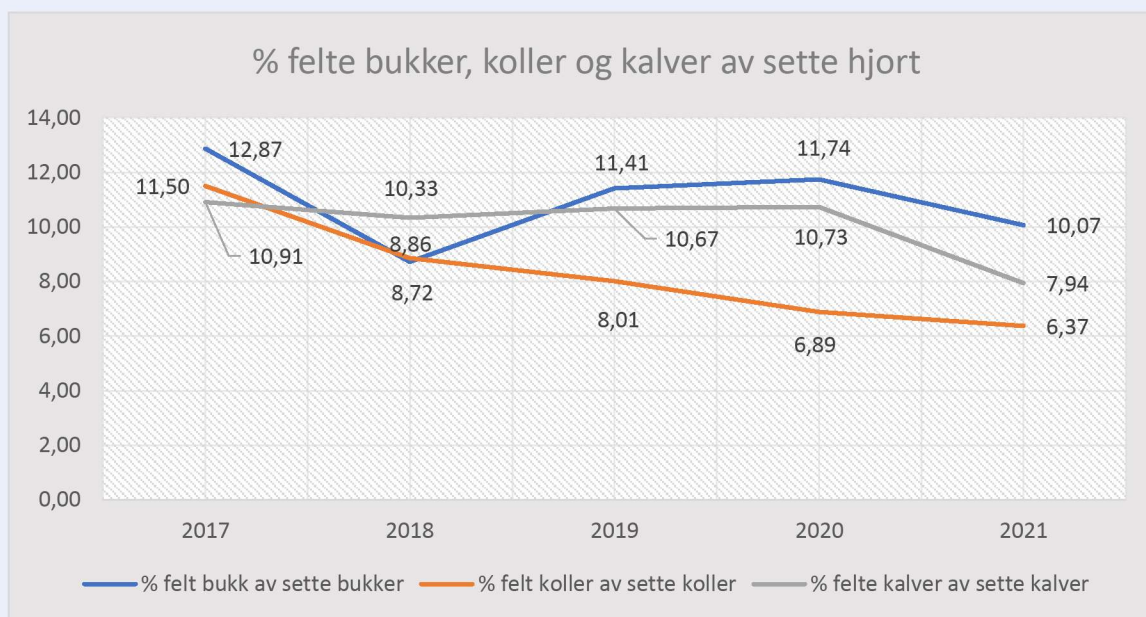

Figur 12.

5.4 Jakttrykk

Jakttrykket uttrykker % felt av skutt. Indeksen kan vise utvikling i sammensetningen av bestanden samtidig som den kan indikere bestandstetthet om utviklingstrendene er åpenbare over tid.

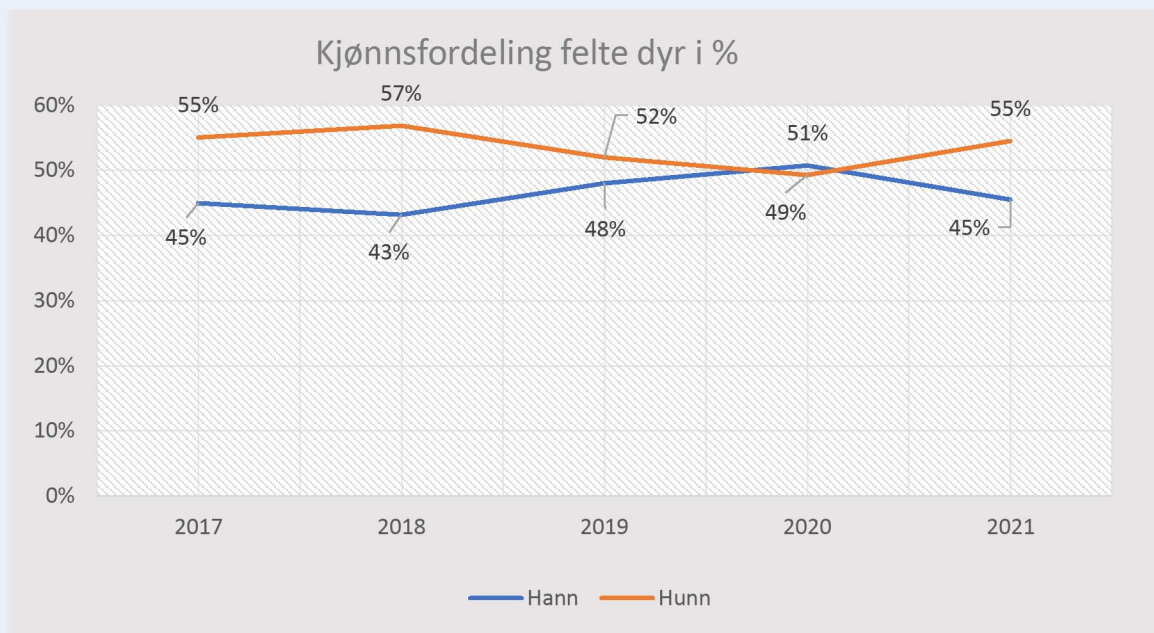
For bestandsplanområdet er jakttrykket klart størst på bukker i perioden og basert på tallene for 2021 ser det ut som denne trenden vedvarer.

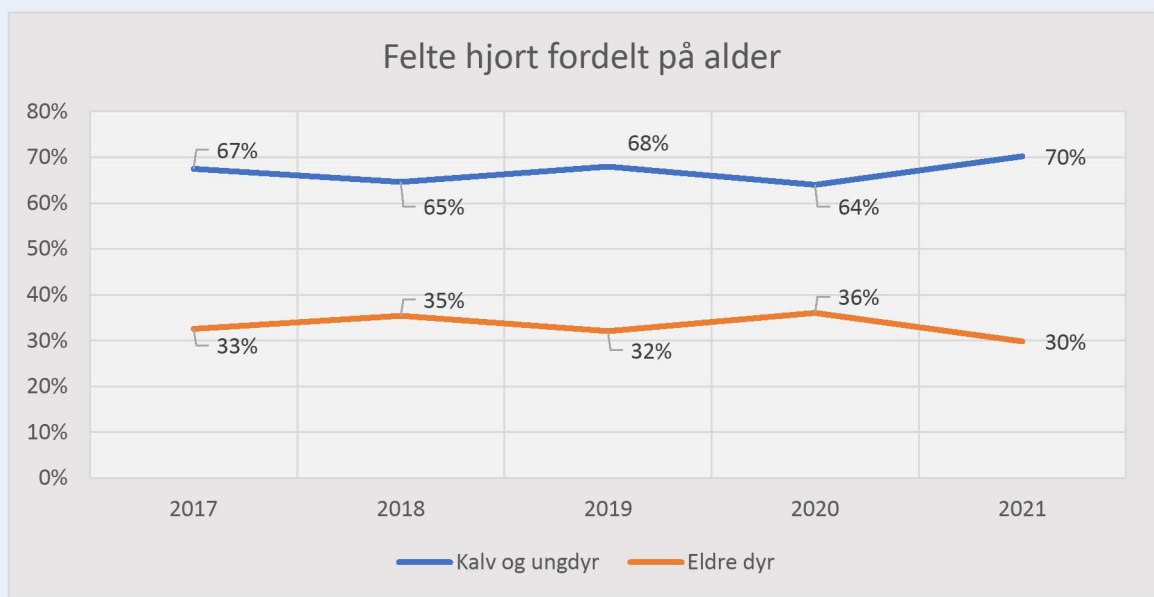
Figur 13.

5.5 Kjønn- og aldersstruktur

Basert på tidligere erfaringer med for høyt uttak av eldre hanndyr har en i løpet av de siste åra redusert andelen eldre bukk i uttaket. Dette har gitt et positivt resultat i forhold til kjønnsbalansen i bestanden og en har nærmet seg den optimale 50% andelen av hvert kjønn, fig. 13. I 2020 var f.eks. avskytningen 51% hann dyr og 49 % hunn dyr. Det spriker litt mer i 2021 men en regner med en utjevning når en nå skal i gang med å ta ut høyere andel koller for å redusere bestanden og at man kan nærme seg 50/50 igjen.

Figur 14.

Figur 15.

Felte hjort fordelt på alder (fig. 14) viser et høyt uttak av unge dyr. Dette har også vært målet, men en kan kanskje si man har gått litt for langt når ungdyrandelen nærmer seg 70%. Dette vil jo resultere i en økende andel eldre koller som vil bidra til bestandsvekst. Bestandsplanområdet mener en 60/40 fordeling vil være sunt for fremtiden og at avskytingen bør legges opp deretter. Den neste bestandsplanperioden anbefales det fra bestandsplanområdet til og med under 60% uttak yngre dyr ettersom man vil øke uttaket av koller samtidig som man vil redusere uttaket av spissbukk. Det aller viktigste er at man har fokus på disse bestandsforholdene og tilpasser avskytingen etter behov og bestandsutviklinga. Det blir derfor særdeles viktig at man opprettholder og forbedrer alle parametere som kan hjelpe oss i å overvåke bestanden.

5.6 Skadar

Det er ei velkjent sak at dess betre innmark er halde i hevd, di betre synest hjorten at den smakar. Dette bestandsplanområdet omfattar dei mest belasta jordbruksområda på Osterøy når det gjeld hjorteskaade. Den økonomiske belastningen dette medfører for jordbruket der kan være betydelig. Hard nedgning før vinteren av timotei, som er det viktigaste grasslaget, medføre ofte at det graset går ut av enga.

Skader på skog kan grupperast i 3 hovudtypar, nemleg beiteskadar på skog av gran og furu, såkalla feieskadar og barkgnag på vaksen skog i hogstklasse 4 og Det er den siste som kan ha store økonomiske konsekvensar. Mjeldalen har mykje øydelagt granskog på rot. En stor hogst på Rongved for nokre år sidan, viste nedklassing på nær all rotstokk. Grunneigarane vegrar seg ofte for nyplanting mange stader i kommunen.

Når det gjelder bestandsplanområdet er minstearealet nå redusert til henholdsvis 70 daa for Mjeldalen, 100 daa for Rolland og Omegn og 200 daa for resten av området. Formålet er helt klart: en reduksjon av bestanden og mindre press på skog og beite.

5.7 Irregulær avgang, trafikkskaade

Det er registrert eit svært høgt tal påkjørslar i bestandsplanområdet i perioden 2017-2021 og det er også registrert mange døde hjort i kategorien *Sjukdom, skaade og andre årsaker*.

Tala nedanfor er henta frå hjorteviltregisteret.no på kartopplysningar om fallvilt. I tillegg til det som er registrert, reknar me med at det finst en del mørketal. 57 hjort innad i bestandsplanområdet på 5 år gjev eit årleg snitt på

11,4 hjort pr. år og det er altfor mange, spesielt med tanke på at det er stort sett dei same områdene som går igjen når det gjelder påkjørslar, i alle fall innad i bestandsplanområdet.

Bestandsplanområdet vil se på hvordan forebyggende tiltak i større grad enn til nå kan iverksettes. For å kunne gjennomføre dette er man avhengig av felles forståelse av problemstillingen med blant annet Osterøy kommune som også må bidra med ressurser til forebyggende tiltak.

Påkjørt	
Kvisti-Bruvik	5
Tirsåstunnelen -Ambogen	4
Ambogen - Haus	13
Vesetgjelet – Gjerstadvegen	8
Hannisdalen	10
Rollandsgardane	12
Halland	1
Vevle	2
Vedåvegen	1
Grønskaret	1
Totalt	57 (84 totalt Osterøy)

Tabell 5. Oversikt hjortepåkjørsler i bestandsplanområdet perioden 2017-2021. Her er kun medtatt fallvilt forårsaka av påkjørslar.

6. Målsetjingar i bestandsplanområdet for 2022-2024

6.1 Hovudmål

Hovudmålsetjinga er å driva ei langsiktig og stammeretta forvaltning som stabiliserer bestanden på eit forsvarleg og berekraftig nivå i høve til både bestanden i seg sjølv og skadar hjortebestanden påfører omgivelsane, då i første rekke skog og landbruksinteressane.

6.2 Delmål

Delmål	Tiltak	Evalueringsverktøy	Evalueringskriterium
Redusere bestanden i planområdet til eit berekraftig nivå	Høg fellingsprosent Auke uttak av produksjonsdyr	Sett-hjort	Sett hjort pr. jegerdag/time over tid
		Fellingstal	Auka fellingsprosent, min 90%
Oppretthalde en rett kjønns- og aldersstruktur Auke alderen i hjortestamma	Fella min. 60% ungdyr og kalv med min. 25% er kalv Kjønnsbalansert uttak av voksne dyr (1,5 og eldre)	Sett- hjort	Auka sett spissbukk per bukk
		Sett- hjort	Sett kolle pr. bukk under 1,5
		Fellingstal	Max 15 % bukk, min 25% kolle. (40% voksne)
Auke produktiviteten i hjortestamma	Auke gj. snitts alder for begge kjønn gjennom høg kalve- og ungdyrfelling	Sett hjort	Stabil sett kalv per kolle (0,6-0,7)
Sikra nok rekruttering av eldre kronhjort i planområdet	Auka uttak mellombukk mot eldre bukk Redusere uttaket av spissbukk	Sett hjort	Redusert sett kolle pr. bukk
			Øke felt kolle pr. sett kolle
Redusere beiteskadar på jordbruksareal og skog	Auka tildeling i problemområde	Skadeomfang før og etter tiltak	Reduksjon i rapportert avlingstap på godt drive landbruksareal
		Fellingstal	Auka uttak i problemområda
Auke bestandkondisjon og helsetilstand	Stabilisere andel uttak av ungdyr og kalv Uttak av små kalvar Unngå morlause kalvar	Sett-hjort	Stabilisere jakttrykk på ungdyr og kalv
		Fellingstal	Stabilisere felt av sett ungdyr/kalv
		Slaktevekte	Auka slaktevekte for kalv og ungdyr. Systematisering av veieprosedyrar
Betre samarbeid mellom forskjellige vald og jaktfelt innanfor planområdet	Vidareføra samarbeidsutval Sørgje for felles forståing av kva ein ynskjer å oppnå	Sett-hjort registrering	Andel vald/jaktfelt som rapporterer skal aukast
		Fellingstal (før og etter)	Auka fellingsprosent på generell basis
Fellingsprosent over 90	Auka samarbeidet mellom jaktfelta og valda vedrørende avskyting	Fellingstal	Auka fellingsprosent til stabil over 90%
		Skadeomfang	Reduserte arealkonfliktar
Auka kunnskapsgrunnlaget for å fastsetja presise mål for avskytings- og bestands-utvikling. Sett-hjort registreringar bør gjerast kvar dag og rapporterast i www.settogskutt.no	Auka fokus og presisjon rundt «sett hjort» registreringar. En frå kvart vald får ansvar for at alle jaktfelt vert i stand til å få dette gjort	Sett-hjort	Andel jaktfelt som rapporterer dagleg og i tide
		Slaktevekte	Auka slaktevekte
		Fellingstal	Auka fellingsprosent

7. Avskytingsplan og bakgrunnen for denne

7.1 Oppsummering fellingstall og kjønnsbalanse 2017-2021 for bestandsplanområdet

Sørfjorden hjortevald har i perioden 2017 -2021 felt 354 dyr.

Kalv og ungdyr: 226, dvs 64%

Eldre hann: 58, dvs 16%

Eldre ho: 70, dvs 20%

Kjønnsbalanse: 47% han – 53% ho.

Mjeldalen hjortevald har i perioden 2017 – 2021 felt 169 dyr.

Kalv og ungdyr: 113, dvs. 67%

Eldre hann: 18, dvs. 11%

Eldre ho: 38, dvs. 22%

Kjønnsbalanse: 43% ho – 57% hann

Hausberg og Sundland hjortevald har i perioden 2017-2021 felt 16 dyr

Kalv og ungdyr: 11, dvs. 69%

Eldre hann: 0, dvs. 0%

Eldre ho: 5, dvs. 31%

Kjønnsbalanse: 31% hann - 69% ho

Rolland og omland hjortevald har i perioden 2017 – 2021 felt 195 dyr.

Kalv og ungdyr: 142, dvs 73%.

Eldre hann: 14, dvs 7%

Eldre ho: 39, dvs 20%

Kjønnsbalanse: 46% hann – 54% ho

Haugegrend og Rongved hjortevald har i perioden 2017 – 2021 felt 461 dyr

Kalv og ungdyr: 204, dvs. 68%

Eldre hann: 39, dvs. 13%

Eldre ho: 54, dvs. 18%

Kjønnsbalanse:

Lonevåg Hjortevald har i perioden 2017-2021| felt 285 dyr

Kalv og ungdyr 188, dvs. 66%

Eldre hann 44, dvs. 15%

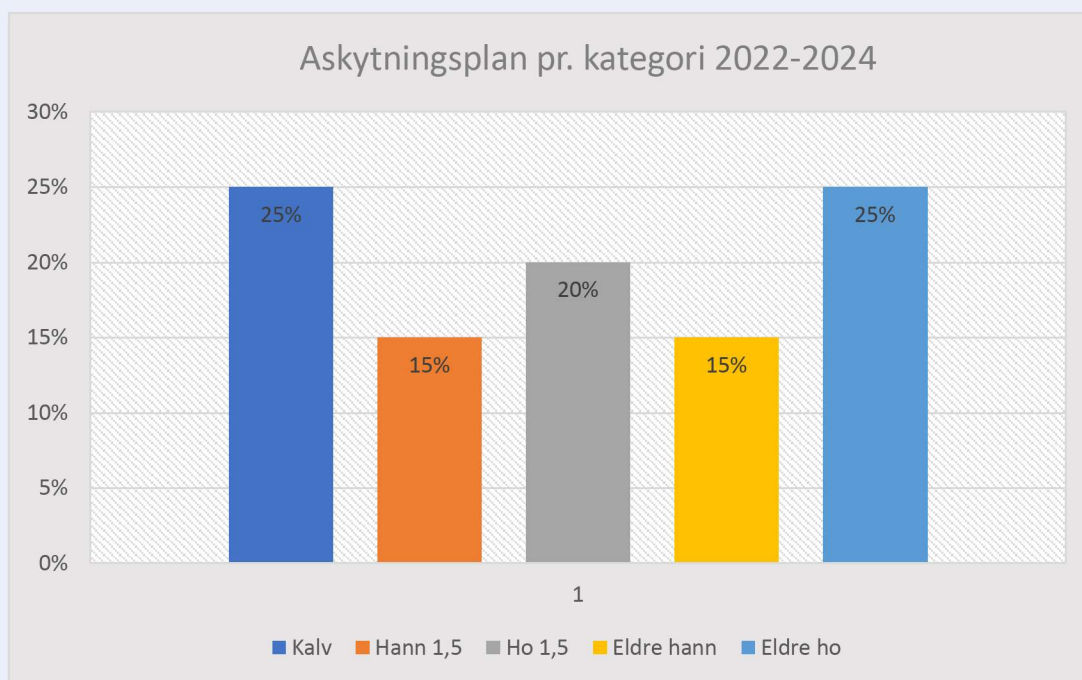
Eldre ho 53, dvs. 19 %

Kjønnsbalanse 46% hann-53% ho

7.2 Avskytingsplan for 2022-2024

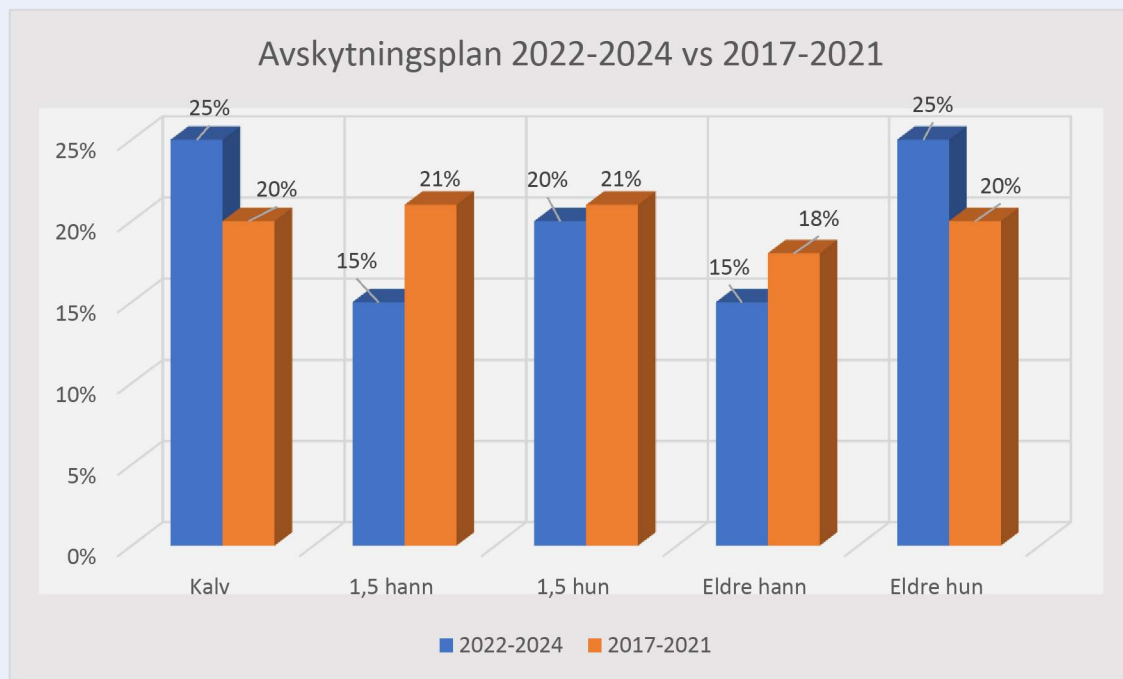
Vald	TA (daa)	MA (daa)	Antall jaktfelt	Antall ordinære	Kalv	1,5 hann	1,5 hun	Eldre hann	Eldre hun	Kjønnss fordeling		Ungdyr	Eldre dyr
					25 %	15 %	20 %	15 %	25 %	Hann	Ho		
Hausberg og Sundland	989	200	1	12	3	2	2	2	3	43 %	57 %	60 %	40 %
Mjeldalen	4944	70	2	210	53	32	42	32	53	43 %	57 %	60 %	40 %
Rolland og omegn	6144	100	2	120	30	18	24	18	30	43 %	57 %	60 %	40 %
Haugegrend og Rongved	18806	200	13	270	68	41	54	41	68	43 %	57 %	60 %	40 %
Sørfjorden	30584	200	18	384	96	58	77	58	96	43 %	57 %	60 %	40 %
Lonevåg	21352	200	16	312	78	47	62	47	78	43 %	57 %	60 %	40 %
Totalt ordinære				1308									

Tabell 6. TA=teljande areal, MA=Minste areal

Figur 14.

En fremtidig foreslått felles fordelingsprosent ordinære løyver for valdene som planen omfattar (fig 14). Som det fremgår, er foreslått uttak henholdsvis 60% og 40% for yngre og eldre dyr.

Figur 15. Tydeliggjøring av hva som er foreslått endring i avskytningsplan for perioden 2022-2024

Bestand planområdet vil ha som ein av hovedarbeidoppgavene å tilrettelegge for størst mulig oppslutning og nøyaktighet rundt SETT-HJORT registreringene og jobbe videre med å forbedre veieprosedyrene for valda. Det vil også bli brukt ressurser for å komme i dialog med Osterøy kommune for sammen å komme frem til forebyggende tiltak mot hjortepåkjørsler.

Redaksjon avslutta 18.07.2022.